Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 33. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ЛЮТОГО 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 20, 1986 No. 33. VOL. XCIII.

ВІДБУЛОСЯ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ ШКІЛЬНОЇ РАДИ

Ню Йорк (ШР). — У суботу, 25-го січня ц.р., тут відбулося поширене пленарне засідання Шкільної Ради, в якому взяли участь: д-р Євген Федоренко, голова, дир. Стефанія Квасовська і мґр Олена Прийма, заступники голови, д-р Євген Небеш, член Управи й голова Централі Опікунів, мґр Поліна Андрієнко-Данчук, секретар, мґр Атанас Кобрин, скарбник, Христина Ференцевич, протоколярний секретар. У цьому засіданні взяли також участь: д-р Роман Дражньовський, голова, мґр Богдан Ясінський та мґр Іван Кобаса, члени Контрольної комісії Шкільної Ради. Інж. Олександер Пришляк і інж. Зенон Онуфрик не змогли, через поважні перешкоди, бути особисто присутніми на цьому засіданні.

Цього самого дня, від ранку до 1-ої год., була переведена контроля Шкільної Ради, яку проводили згадані члени Контрольної комісії з участю д-ра Петра Ґоя, члена цієї Комісії.

Від останнього пленарного засідання, тобто впродовж одного року, була пророблена велика праця. В цьому часі вперше відбулися двотижневі курси для вчителів шкіл українознавства на Союзівці. УНСоюз заплатив повне утримання — харчі й мешкання для 18 учителів-курсантів і лекторів. Було стверджено, що цей курс був успішним і корисним для вчителів. Учасники курсу висловили своє бажання й прохання, щоб УНСоюз продовжував подібні курси на Союзівці. Д-р Федоренко поінформував присутніх, що він вже розмовляв на цю тему з головним предсідником УНСоюзу д-р Іваном Флисом, який дуже прихильно ставиться до потреб українського шкільництва й зазначив, що не бачить жадних перешкод для влаштування на Союзівці курсів для підвищення кваліфікацій вчителів шкіл українознавства в Америці.

Голова Шкільної Ради, не зважаючи на своє величезне завантаження, відвідав у жовтні минулого року школи українознавства у Вашінгтоні та Балтиморі. Одночасно він відбув з учителями конференції, на яких широко обговорилися проблеми українського шкільництва в теперішніх обставинах.

У листопаді 1985 року д-р Є.Федоренко взяв участь в панелі СКВУ, на якому він говорив про „Майбутність українознавчого шкільництва в Америці".

Впродовж цього часу Шкільна Рада перевидала три підручники та видала шкільні денники, повідомлення,

(Закінчення на стор. 4)

Т. Максимович переобраний до спілки вчителів

Маямі, Фла. — Головний радний Українського Народного Союзу Тарас Максимович, педагог по професії, був переобраний вже четвертий раз на заступника президента профспілки вчителів в повіті Дейд, мо має 10,000 членів і репрезентує учителів у четвертому щодо скількости шкільному дистрикті в ЗСА.

Юнія, заступником голови якої є Т. Максимович, відома із своєї поступовости.

Т. Максимович поруч із цим відповідальним постом заступника президента юнії далі залишився головою виборчої комісії стейтової освітньої асоціяції.

В останньому часі Т. Максимович як член стейтової комісії перегляду шкільних підручників звернувся до видавців цих підручників, щоб виправили похибки у мапі Европи, зоркема у мапі СССР.

Т. Максимович

Р.РЕҐЕН ДОБИВАЄТЬСЯ ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ БОРЦЯМ ЗА СВОБОДУ

Вашінгтон. — Виступаючи перед лідерами республіканців у Конгресі та перед військовими і дипломатичними дорадниками, президент Роналд Реґен сказав, що він буде старатися перебороти всякий спротив, щоб добитися військової допомоги нікараґуанським партизанам, які ведуть боротьбу з марксистським урядом.

„У зверненні до американського народу про Стан унії, — сказав Президент, — я заявив, що інтереси крайової безпеки зобов'язують нас не лише надавати військову допомогу антикомуністам, але зробити все для того, щоб вони добилися перемоги. У Конгресі і в усьому світі ставлення до сандіністів поступово зближується з нашим. В комуністичного уряду Нікараґуа залишається все менше і менше прихильників. Питання нині стоїть не в тому, чи повинні ми допомагати антисандіністам, а в тому, як і в якому обсязі ми будемо їм допомагати. Повстанський рух в Нікараґуа набирає сили і партизани діють вже у всіх провінціях країни. Є багато шляхів демократичного вирішення проблем, що стоять перед Нікараґуа. Ці проблеми можуть бути вирішені як за столом переговорів, так і військовим способом".

Президент ухилився від відповіді на питання, яку суму для допомоги антисандіністам він буде вимагати від Конгресу, але багато його дорадників вважають, що мова йде про 100-130 мільйонів долярів. Термін надання „невійськової" допомоги у висоті 27 міл. дол., що її Конгрес виділив минулого року, минає 31-го березня. До цього часу Р. Реґен має намір дістати від Конгресу позитивну відповідь.

Крім надання допомоги антисандіністам, Президент має намір добитися військової допомоги для анґольських партизанів і афганських борців за свободу. Для анґольських повстанців Уряд вже рішив вислати зброєю в сумі 15 міл. дол.

В МОСКВІ НАСТУПИЛИ НОВІ ЗМІНИ НАПЕРЕДОДНІ XXУІІ З'ЇЗДУ КПСС

Москва. — Пресові агентства і кореспонденти інформують з СССР, що в Москві наступили нові зміни напередодні XXУІІ з'їзду комуністичної партії, що вказує на дальші заходи генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова по лінії зміцнення його позиції в керівництві імперією

Віктора В. Ґрішіна, колишнього партійного керівника Москви, викинули також з Політбюра. Про відхід Ґрішіна на емеритуру було проголошено після засідання Центрльного Комітету КПСС, заздалегідь перед з'їздом, який розпічнеться в Москві у понеділок 24-го лютого ц.р., і на якому совєтський лідер М. Ґорбачов і голова Ради Міністрів проголошуватимуть офіційно обговорюваний вже від кількох тижнів проєкт основних напрямів економічного і соціяльного розвитку СССР на 1986-90 роки і на період до 2000 року. Цей п'ятирічний плян має значно поправити економічні відносини в комуно-московській імперії, або він провалиться, як провалювались раніші пляни Хрущова, Брежнєва та інших совєтських лідерів.

Головну доповідь на з'їзді, із заторкненням також економічних проблем, виголосить М. Ґорбачов, а згаданий економічний плян детально з'ясовуватиме прем'єр-міністер Ніколай І. Рижков. Західні політичні діячі, більше як перед тим, цікавляться підготовою до з'їзду і новими плянами совєтських лідерів.

Центральний Комітет КПСС найменував на місце Ґрішіна на пост партійного шефа Москви Боріса Е. Єльціна, який став рівночасно неголосуючим членом Політбюра. Перед тим 55-річний Єльцін виконував спеціяльні доручення ЦК КПСС заки його стягнули до Москви на це високе становище. Зрезиґнував із свого становища секретаря для зв'язків з іншими комуністичними партіями Константін В. Русаков з „причини поганого здоров'я". Він був членом ЦК від 1977 року. В. Ґрішін це вже третій член Політбюра, який був звільнений за владування М. Ґорбачова. Перед ним відійшли на „пенсію" Ґріґорій В. Романов, про якого була мова, що він евентуально заступить покійного Константина Черненка і Ніколай Тіхонов, колишній голова Ради Міністрів СССР. Два інші „кандидати-пенсіонери" зуміли покищо втриматись на своїх постах, а це Володимир Щербицький, перший секретар комуністичної партії України, якому минуло 68 років, і 74-річний шеф Казахстану Дінмохаммед А. Кунаєв. Обидва були піднесені до повноправних голосуючих членів Політбюра в 1971 році тодішнім лідером Леонідом Брежнєвим, але після того не протестували проти змін в Кремлі і росту М. Ґорбачова.

Попав в неласку також головний дорадник генерального секретаря у справах міжнародної політики Андрій М. Александров-Агентов, а на його місце прийде 64-річний Анатолій С. Чернаєв, який вже сидів біля М. Ґорбачова під час розмови з американським сенатором Едвардом Кеннеді, який недавно їздив до Москви.

Італійці будують фабрику в Запоріжжі

Ню Йорк. — Італійська будівельна фірма Італьпіянті, яка має свій осідок у місті Ґенуа, будує для СССР найбільший трубовий провід.

Проєкт коштуватиме приблизно більйон американських долярів і був заключений недавно. Конкурентом італійської фірми була західньонімецька фірма Маннесманн. Здійснення проєкту дасть Італії змогу подвоїти торговельний дохід з СССР. При кінці вересня вирушила до Москви італійська делеґація, в складі якої були два італійські міністри та чільні представники італійських фірм. Заключений договір дасть змогу побудувати фабрики, і за своїм засягом він більший, ніж проєкт будови, авт „Фіят" у місті Толіятті, побудований в часі відлиги з Заходом в 1960-их роках. Індустріяльні обсерватори сподіваються, що в скорому майбутньому буде підписаний проєкт побудови в Совєтському Союзі через Монтедісон-фабрики штучних добрив на суму 200 міл. дол.

Крім цього, головний інженер фірми Італьпіянті повідомив, що заплановано збудувати дві фабрики „сідеруркгічні" — одну в Запоріжжі, а другу поблизу Орла.

Італійські чинники вважають здобуття контрактів у Совєтському Союзі великим успіхом і вислідом стратегії італійського уряду, який в останніх місяцях старався наблизитися до Москви.

У СВІТІ

ЛИВАНСЬКІ ШІЇТИ ЗРОБИЛИ засідку на ізраїльських вояків у так званій зоні безпеки в південній частині Ливану, застрелили двох вояків і двох захопили в полон. Ця акція шіїтів спровокувала реакцію ізраїльського військового командування, яке наказало перевести розшуки за пропавшими вояками у принаймні 10-ох поселеннях ливанців на півдні. Ізраїльський „рейд" викликав обурення в урядових колах Ливану і Сирії, які погрозили, що майбутні такі самовільні вторгнення ізраїльців стрінуться з відплатними акціями Сирії, яка, як відомо, вдержує в Ливані біля 40,000 своїх вояків і велику кількість модерної совєтської зброї, включно з ракетами середнього засягу. Крім того уряд Ливану плянує внести скаргу до Ради Безпеки ОН.

ЛІВІЙСЬКІ ЛІТАКИ, несподівано для уряду Чаду, скинули бомби на столицю цієї держави без попередження і тому від розриву бомб загинуло чимало цивільних осіб. Кілька годин пізніше уряд Франції заявив, що він наказав вислати до Чаду ескадрон воєнних літаків і помічного персоналу, а як буде потрібно то й більшу кількість війська. Крім того міністерство закордонних справ Франції опублікувало засуджуючу заяву у якій говориться, що Лівія не може поводитися в Чаді, як в себе в хаті, а тим більше займатися терористичною акцією і вбивствами цивільного населення. Раніше французькі літаки збомбардували лівійську базу в Чаді.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКОГО уряду Гельмут Коль знайшовся в клопотах. Генеральний прокуратор наказав розпочати проти нього слідство у справі викритого перекупства і скритих урядом дотацій на виборчу кампанію. Слідство має встановити чому канцлер Коль дав фальшиві зізнання парляментарній комісії, яка свого часу досліджувала ці надужиття фондами на вимогу лідерів опозиційних партій.

СОЦІЯЛІСТ МАРІО СОАРЕС переміг у президентських виборах кандидата християнсько-консервативної партії Дієґо Фрайтаса до Амареля і тим самим був обраний черговий раз президентом Портуґалії.

ЗВІЛЬНЕНИЙ ІЗ совєтського концтабору і перебуваючий тепер в Єрусалимі жидівський активіст Анатолій Щаранський прибуде, на запрошення посадника Ню Йорку Едварда Кача, до цього міста. В березні він не тільки зустрінеться з Качем і візьме участь в офіційній церемонії привітання у міській ратуші, але відвідає також численні жидівські установи в цьому місті. Ходять поголоски, що він матиме також авдієнцію у президента Роналда Реґена у Вашінгтоні.

ШТЕФАН ГОҐЛЄР, тренер жіночої команди фехтувальниць, Румунії, попросив у західньому Берліні надати йому політичний азиль в Західній Німеччині. Він використав нагоду перебування у західній частині Берліну, де відбувалася нарада семи країн, які підготовляли змагання фехтувальниць на червень цього року.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА повідомили, що тисячі вояків загинули на ірансько-іракському фронті біля іракського міста Басра. Іран повідомив, що загинуло 2,000 вояків противника, а Ірак, навпаки, заявив, що в боях загинуло 4,000 іранців. Правдивих інформацій не можна отримати тому, що обидві сторони не допускають у фронтову полосу вільних кореспондентів.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ПОСТ" повідомила, що Совєтський Союз зірвав переговори між королем Йорданії Гуссейном і лідером Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом. Москва застосувала тиск на Арафата, щоб він не погодився на ніякі пропозиції Гуссейна і тим самим не допустив до конференції на Близькому Сході, плянованої за згодою З'єднаних Стейтів Америки, Єгиптом і Йорданією. У згаданих переговорах між Гуссейном і Арафатом брали участь також американські спостерігачі з надією, що ПВО кінець-кінців прийме дві резолюції Об'єднаних Націй чч. 242 і 338, які признають право Ізраїля на самостійну державу.

КОРЕСПОНДЕНТ „НЮ ЙОРК ТАЙМС" Сердж Шмеманн, інформуючи у газеті з 15-го лютого про залишених в СССР дисидентів, після звільнення Анатолія Щаранського не згадав ані одного українця так, якби вони взагалі не існували. Він згадує 60-річного Юрія Орлова, академіка Андрея Сахарова, Александра Холмянського, Анатолія Корягіна, татарина Мустафу Джемілєва, Наталію Лазареву, Александра Огороднікова, литовця о. Вацловаса Стакенса та багатьох інших.

Узгіднено співпрацю над АЕУ-2

Едмонтон, Альта. — У днях 1-го і 2-го лютого ц.р. відбулося в Торонто засідання редколеґії АЕУ—2, словникової частини „Енциклопедії України" англійською мовою. Під час цих нарад представники Канадського Інституту Українських Студій при Альбертському університеті, д-ри Манолій Лупул і Богдан Кравченко та Наукового Товариства ім. Шевченка в Сарселі. д-ри Аркадій Жуковський, і Атанас Фіголь, устійнили головні точки співпраці для дальшої появи другого тому Енциклопедії. Як відомо перший том Енциклопедії появився осінню 1984 року; другий том цього твору має появитися осінню 1987 року під проводом редколеґії.

Рівночасно вирішено скласти в можливо найкоротшому часі між Канадським Інститутом Українських Студій та Науковим Товариством ім. Шевченка в Сарселі нову домову співпраці для появи дальших томів Енциклопедії. Ця домова узглядни́ть не тільки змінені обставини, які заіснували після смерти головного редактора, проф. Володимира Кубійовича, але теж використає досвід із праці над першим томом Енциклопедії.

Розмови проходили в атмосфері взаємного розуміння і розв'язали складні редакційні, фінансові і адміністраційні труднощі, що їх природно, створюють тяжкі обставини реалізації такого великого проєкту, яким є англомовна Енциклопедія.

СЕРІЯ ДОПОВІДЕЙ УВАН

Ню Йорк. — УВАН у ЗСА влаштовує серію викладів на тему: профілі видатних представників української академічної традиції в Києві. Черговою темою буде Кость Михальчук, про якого доповідатиме Богдан Струмінський, а відбудеться доповідь в суботу, 22-го лютого ц.р., о год. 2-ій по полудні тут у великій залі Академії, при 206 Вест 100-та вул.

Призначено третю післядокторську стипендію ім. Шраєра

Торонто. — Катедра Українознавчих Студій при Торонтонському університеті подає до відома, що, третю післядокторську стипендію з ділянки українознавчих студій отримав у цьому році д-р Тома М. Приймак. Стипендією у висоті 5,000 дол. нагороджуються кандидати, які ведуть наукові досліди та приготовляють до публікації поважну наукову працю з ділянки українознавчих студій.

Цю стипендію встановила Фундація Катедри Українознавчих Студій та назвала її іменем Едварда Шраєра, генерального губернатора Канади від 1979 до 1984 року. В 1983 році в Торонтонському університеті відбулася святочна церемонія, на якій цей колишній губернатор, і рівночасно опікун української катедри, особисто вручив першу післядокторську стипендію свого імени.

Цьогорічний стипендіят д-р Т. Приймак, отримав докторський диплом з історії в Торонтонському університеті в 1984 році. Він був першим, що здобув докторський академічний титул у Торонтонському університеті за тезу з українською історичною тематикою. Його дисертація — це повна біографія визначного українського історика та політичного діяча XX століття, Михайла Грушевського. Проф. Павло Маґочій, рекомендуючи цю тезу в Високій школі торонтонських ґрадуантів, підмітив, що праця д-ра Приймака визначається надзвичайною збалянсованістю та великим багатством біографічних даних і характеристикою тих наукових інституцій, в яких працював М. Грушевський.

Д-р Приймак, як стипендіят наґороди ім. Едварда Шраєра, працюватиме над закінченням двох книжок. Перша, яка буде доповненим виданням його докторської дисертації, вийде під наголовком Політика Національної Культури — Життя Михайла С. Грушевського". Друга, під наголовком „Кленовий Лист і Тризуб", буде першою довшою публікацією про українців Канади під час Другої світової війни.

ЗБОРИ КРЕДИТІВКИ

Ню Йорк. — Загальні річні збори Української Православної Кредитівки в Ню Йорку відбудуться в неділю, 23-го лютого ц.р., о год. 1-ій по полудні, тут в залі церкви св. Тройці, при 359 Брум вул. Для реєстрації вимагається мати щадничу книжечку.

В АМЕРИЦІ

ВИСТУПАЮЧИ НЕДАВНО В Ню Йорку, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер сказав, що незалежно від того, чи будуть президентські вибори на Філіппінах визнані законними, З'єднані Стейти Америки повинні за всяку ціну зберегти свої військові бази в цій країні. „Важливість збереження цих баз не має нічого спільного з чесністю чи нечесністю виборів на Філіппінах. Їх важливість заключається в стратегічному значенні не лише для ЗСА, але й для Філіппін, а також для інших держав району, таких як Японія, Південна Корея і Австралія, — сказав К. Вайнберґер. — Якщо ці бази будуть втрачені для ЗСА, то нам доведеться створити два штучні острови десь недалеко, бо географічне розміщення летунської бази Кларк і морської бази Субік Бей є унікальним".

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ГАЗЕТА „Ню Йорк Таймс", неназваний високопоставлений речник Адміністрації заявив, що президент Роналд Реґен має намір внести на розгляд Конгресу новий законопроєкт про допомогу нікараґуанським повстанцям, включаючи військову. Президент внесе законопроєкт не зважаючи на незадоволення багатьох конгресменів і деяких південноамериканських урядів. Адміністрація має намір підкреслити, що повстанцям без допомоги доведеться або скласти зброю, або залишити Нікараґуа. Останні повідомлення підтверджують таку точку зору. З початку лютого тисячі повстанців перейшли нікараґуанський кордон. Тепер збройну боротьбу ведуть від 2,000 до 3,000 партизанів, хоч ще недавно їх було біля 20,000.

ВТІКАЧ З КАМБОДЖІ Діт Пран став громадянином З'єднаних Стейтів Америки. Він є одним з тисяч камбоджійців, які втікали зі своєї країни до Америки, але Д. Пран став одним з найпопулярніших. Слава прийшла до Прана після того, як він виступив у кінофільмі „Поля вбивств". Цей фільм був накручений за сценарієм репортера газети „Ню Йорк Таймс" Сідні Шанберґа, який був у Камбоджі в 1970-их роках. Діт Пран був помічником С. Шанберґа, а нині Пран є фоторепортером газети „Ню Йорк Таймс". Пранові вдалося втекти з Камбоджі лише в 1979 році, коли туди прийшли в'єтнамські окупаційні війська. Він перейшов нелеґально кордон і в 1980 році нарешті прибув до ЗСА, де вже перебувала його родина.

АМЕРИКАНСЬКА ГРОМАДЯНКА Донна Су Керсі заявила західнім репортерам, що польський уряд сказав їй на протязі тижня залишити країну. З 1981 року Д. Керсі викладала англійську мову у Вроцлавському політехнічному інституті. Там вона вийшла заміж за Дарюша Ольшевского. Батьки Д. Керсі живуть в Ешланді, Кентакі. В грудні 1984 року її звільнили з інституту. В листопаді минулого року скінчився термін візи Керсі і польський уряд відмовився продовжити її. Недавно поліція затримала Керсі і сказала, що вона повинна разом з чоловіком і дочкою виїхати з Польщі.

В ЖОВТНІ МИНУЛОГО РОКУ Евелін Марія Адамс виграла у стейтовій льотерії Ню Йорку 3,9 мільйона дол. За підрахунками неназваного газетою „Ню Йорк Таймс" професора Ратґерського університету, можливість, що одна і таж людина виграє на протязі життя другий раз більше мільйона долярів, надзвичайно мала. Це один шанс з 17,3 трильйона. За теорією імовірности, Е. Адамс не могла виграти більше мільйона другий раз. Але вона продовжувала грати і виграла. В останній стейтовій льотерії 32-річна Адамс знову відгадала шість чисел і виграла 1,4 міл. дол. „Це неймовірно! — сказала вона. — Тепер я перестану грати в льотерію. Я хочу, щоб і інші люди мали можливість виграти".

Д-р С. Кочій отримав високе Папське відзначення

Чикаґо (П.Пундій). — В неділю, 8-го грудня, під час празничного бенкету в школі св. Отця Миколая, Владика Іннокентій Лотоцький ЧСВВ, передав високе Папське відзначення заслуженому і вірному синові української Церкви та народу, д-рові Семенові Кочієві. Це перше і надзвичайне відзначення, яке міг отримати син українського народу в Чикаґо.

Д-р Семен Кочій є живим прикладом активного українського піонера-патріота, відданого своїй Церкві та своєму народові, для якого він ревно та жертвенно працював тут у Чикаґо.

Д-р Семен Кочій народився 12-го лютого 1897 року в селі Плеснівці, Тернопільського повіту, в селянській сім'ї Степана і Евдокії Кочіїв. По скінченні народної школи в родинному селі, учащав він чотири роки до Тернопільської гімназії, старшим учнем якої був в тому часі покійний Патріярх Йосиф.

Д-р С. Кочій

За намовою свого вуйка, Дмитра Ґоя, що вже був тоді в Чикаґо, 14-літній Семен прибув в 1912 році до Чикаґо. Він дістав працю в друкарні. Спершу накладав папір на машини, а по році став уже друкарем. Працював там п'ять років, а рівночасно вечорами учащав на курси англійської мови. В 1917 році виїхав до Волпарайзо, Індіяна, де закінчив середню школу в 1920 році. Повернувши до Чикаґо вступив на передмедичні студії в Чикаґському університеті, які закінчив в 1924 році, ступенем бакалавра природничих наук.

Після того перервав студії й пішов до праці в Міській Раді здоров'я, як бактеріолог і гістолог. По трьох роках, заробивши трохи грошей на дальші студії, С. Кочій вступив на дентистичний факультет Нортвестерн університету, який закінчив в 1931 році, а по зложенні приписаних стейтових іспитів дістав дозвіл на дентистичну практику, яку відкрив і провадив роками при Чикаґо авеню, в українській дільниці міста.

Крім того, як добрий фахівець, д-р Кочій на протязі 20 років працював як інструктор дентистичної хірургії в Нортвестерн університеті.

Будучи молодим студентом, а також після закінчення студій, він живо цікавився життям католицької парафії і української громади. Належав до хору ім. Лисенка і драматичного гуртка, а в 1923 році став першим світським учителем в школі українознавства при церкві св. Отця Миколая.

В тому часі був він спів-

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Афганістан — клопіт для країни рад

Не зважаючи на військову тактику головного совєтського командування, масові бомбардування населених пунктів, зумисно ведений геноцид афганського цивільного населення, насильства, знищування зрощування систем, випалювання збіжжя на пні, тощо, комуно-московським імперіялістам до спілки з афганськими васалами, не вдалося зліквідувати спротиву антикомуністів і патріотів, і війна в Афганістані триває вже понад шість років. Більш того, вона стала визнаним фактором життя в СССР, бо режим вже не міг довше промовчувати цієї війни, у якій, як інформують міжнародні засоби масової інформації, Совєтський Союз втратив кільканадесят тисяч вояків вбитими, а до СССР систематично повертаються тисячі калік, наркоманів, психічно хворих та інших, якими держава мусить заопікуватися, бо все, що вони мали найдорожче вони віддали для „батьківщини", як говорить совєтська пропаґанда.

Після шістьох років, — пише кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Сердж Шмеманн у числі газети з 18-го лютого, — афганську війну видно також у СССР.

Можливо, що про деякі речі совєтський пересічний громадянин ще докладно непоінформований, можливо, що він не знає докладного числа жертв із совєтської сторони і сотень тисяч поранених вояків, в більшості молоді від 18 до 25 років життя, можливо деякі речі громадяни вважають пропаґандою Заходу проти СССР, але тисячі молодих вояків вже зуміли побувати на фронтах Афганістану і повернутися „на родіну" та розповісти своїм родинам і найбільш довіреним товаришам про жахи цієї війни, яка ведеться без визначених фронтових ліній, без вказання місць ворога, без запевнення, що автомобіль, танк чи джіп, у якому їдуть совєтські вояки, ось-ось не вилетить в повітря від підкладеної повстанцями міни, без визначеної політичної цілі, яку кремлівські лідери волюють приховувати. Вони кажуть тільки, що совєтські війська є допомоговою силою, протиставленням до сил „західніх імперіялістів", хоч тих сил совєтські вояки в Афганістані ніколи не зустрічають.

Крім того в Совєтському Союзі чимраз більше починає нетерпеливитись народ: матері турбуються про своїх синів-середньошкільників у рекрутському віці, не вірять урядовій пропаґанді про геройства совєтських вояків і їхніх афганських товаришів, багато знають вже, що шлях до поширення гегемонії комунізму стелиться трупами їхніх синів. В Совєтському Союзі, — говорить згаданий кореспондент, — багато осіб порівнюють вже війну в Афганістані до війни у В'єтнамі. Не зважаючи на те, що в тоталітарній державі немає демонстрацій, протестів проти війни в Афганістані, публічної опозиції в парляменті і навіть антивоєнних написів „ґраффіті", в народі існує напружена ситуація, ситуація сумнівів в доцільність цієї війни, яка створила вже нові ряди совєтських воєнних інвалідів.

Тим часом совєтський ґеноцид в Афганістані продовжується на очах всього світу, а ним керують ті, які широко усміхаються і „щиро" хочуть замирення із Заходом.

Олександер Татомир

НА ЗАХИСТ ТИСЯЧОРІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

I.

Зближаємося до відзначення найбільшої події в історії нашого народу, до Тисячоріччя Хрищення України. Ця епохальна подія наголошує не тільки наше світле минуле, але й духову, культуру та народну окремішність і тяглість української нації від сірої давнини по сьогоднішній день.

Хрищення України не було припадком, чи несподіванкою. Уже кілька сторіч перед цим на наших землях поширювалося християнство з Півдня і Заходу, з Візантії та Риму. Княгиня Ольга була не лише християнкою, але і святою української Церкви. В часах князя Володимира Великого половина населення України визнавала вже християнську віру. Тим то хрищення України стало тільки завершенням цього релігійного процесу, який поступово, сторіччями, здобував признання і симпатії українського населення, яке не робило поважнішого спротиву новій релігії.

Період повільної християнізації наших земель завершений величавим актом у 988 році, попередив довгий етап духового розвитку українського народу, починаючи трипільською культурою, що її згодом закріпила перша українська держава за часів антів від III - VII сторіч. Цю державу знищили авари та вона знову відродилася в Києві у VIII сторіччі і дійшла до релігійного та політичного зеніту за князів Володимира Великого і Ярослава Мудрого. В тому часі ще не було не тільки Росії, але навіть московського князівства. На північному сході тоді жили напівдикі угрофінські племена.

Володимир Великий охрестив лише слов'янську частину українського князівства, а північносхідню чужомовну залишив нехрищеною.

Московське князівство почало існувати щойно в другій половині XIII сторіччя, цебто після упадку київської держави, яку знищила монгольська навала 1241 року. Воно стало колискою пізнішої російської імперії. Назву „Росія" накинув цар Петро I в 1713 році московським і загарбаним землям.

Після розглянення різних достовірних джерел є очевидним, що Росія не має жадної історичної основи привласнювати собі 1000-річчя хрищення України та що за наказом Москви, з політичних мотивів, проголошена Російською Православною Церквою широкозакроєна кампанія 1000-річчя хрищення Росії є грубим насильством над історичною правдою та крайнім лицемірством.

Проти цієї московської брехні, яка намагається збаламутити вільний світ і придушити українські леґітимні заходи, певно якнайрішучіше зареаґує наша церковна ієрархія та історики. Український Гарвард готує ряд наукових видань у цій важливій справі.

У демократичній системі має велике значення друковане слово — різні публікації, а теж документальні статті й листи в пресі, що їх пильно читають члени Конґресу і Сенату та відповідальні чинники, щоб познайомитися з ідеями та настроями громадянства.

Слід приспішити публікацію хоч деяких історичних праць у чужих мовах про хрищення України, щоб завчасу протиставити правду московській брехливій пропаґанді, на яку совєтський уряд кидає значні суми грошей внутрі й назовні країни. Московські академіки вже видали кілька об'ємистих книг про хрищення Росії. Пишім теж масово листи до великої і льокальної преси, викуповуймо сторінки в поважних і більше почитних часописах та містім на них найважливіші інформації про хрищення нашого народу.

Цінне видання Патріярха

При кінці минулого року появилася друком хоч невелика, але багата змістом і документацією історична праця англійською мовою п.н. „Чи дійсно Росія була хрещена в 988 р.?" — Блаженнішого Мирослава Любачівського. Друкувало її Українське Видавництво в Лондоні, Англія. Ця праця дає знамениту відправу московським зазіханням на нашу спадщину і розкриває правдиве обличчя московського атеїстичного імперіялізму та його православної ієрархії, яка вірно служить політичним цілям Кремля.

На вступі книжки автор пригадує важливіші місця з проповіді Святішого Отця Павла Івана II в митрополичій катедрі у Вінніпеґу, Канада, в якій він говорив про 1000-річчя хрищення України в Києві, але ні словечком не згадав про Москву, чи Росію. Історичну назву „Русь" Папа заступив терміном „Україна", щоб підкреслити тісний зв'язок цієї важливої події з нашою Церквою і українським народом.

Закінчення буде.

о. диякон Богдан Тарнавський

НАД МОГИЛОЮ БЛ. П. АНТОНА ДРАГАНА

Кожна людина лякається смерти; здригається, спостерігаючи її невблаганність. Почування стають сумовитими, а й нерідко огортає людину пригнічення на саму думку про смерть. Смерть стає скорботним епізодом, який досвідчає всіх людей.

Це тоді, як глядимо на закінчення туземної мандрівки дорогих нам осіб очима видимого світу. Одначе поруч оцього видимого існує також невидимий світ, який є для віруючого чоловіка безсумнівною реальністю.

Глядячи на туземну смерть поглядом того другого, духового світу, наше наставлення до смерти прибирає нове, зовсім нескорботне розуміння. Нагадуються слова ап. Павла з Послання до Солунян: „Бо коли ми віримо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним" (Сл. 4,14).

Тому глядячи очима віри на похоронний обряд, не кажемо до спочилого раба Божого і нашого брата в Христі Антона Драгана: прощавай, а радше — допобачення у вічності.

Завершення земної мандрівки бл. п. Антона супроводимо молитвами до Милостивого Господа і нашим свідченням про Покійного. Свідченням, може не так для Тебе, о Господи, бо ж Ти Всевишній, усе знаєш. Але свідченням про Покійного для нас, щоб зміцнити наші духові сили, підбадьоритись, щоб злагіднити біль сумування. Щоб зогрітись проблисками надії на краще, взнеслїше, святіше майбутнє, яке випливає з переконання, що всі добрі діла незнищимі. Ними користується Бог у будуванні ЙогоНебесного Царства. І ось, бл. п. Антін залишив нам свої добрі діла і одночасно склав їх у стіп нашого Творця, на Його Господню славу.

Наводячи слова св. Павла, можемо про бл. п. Антона сказати: Він боровся доброю борнею, скінчив біг — віру зберіг. Думаючи про Покійного, хочеться якраз у цьому свідченні перед Господом і перед людьми вказати на найбільш основні риси його життя. Бог обдаровує кожну людину якоюсь харизмою. Пребагато обдарованим був бл. п. Антін, і тих обдарувань він не змарнував. Якою є його харизма? Харизма дана через нього для добра спільноти, якої членом був Покійний. Із перечислених св. ап. Павлом харизм, дві так знаменито, так наглядно характеризують пройдене життя Антона. Це харизми служіння і пророцтва.

Багато літ служив нам бл. п. Антін Драган на пості редактора преважливого щоденника. Служив вірно, терпеливо, невтомно. Нелегкими були його завдання, виснажливою була його праця. Одначе в крутежі наших громадсько-політичних суперечностей він був непохитний у прагненні довести все до загального добра, до досягнень із конкретним змістом.

Часто йому приходилось встоюватись перед усякими ударами та неприязними атаками у свідомості, що є неможливо вдоволити завжди і всіх читачів газети. Важливішим від намагання вдоволити, було ставити дороговкази, мобілізувати творчу думку та діяльність на добро і славу Україні. Ред. Драганові приходилось не лише подавати до відома, звітувати про різнобарвність подій у житті українства; він одночасно творив події. Це були, як він сам звав, крусади. Його крусади для добрих, необхідних проєктів.

У тих крусадах проявилась його друга харизма — харизма пророкування. Тобто голошення безнастанно і невтомно, завзято і переконливо, голошення та насвітлювання як писаним, так теж і живим словом, потреб і завдань нашої громади. І вказування, як можна, як треба здійснювати наші задуми. У тому голошенні було стільки ентузіязму, віри та заохоти.

Однією із Драганових крусад було мобілізування підтримки для кампанії Фонду Катедр Українознавства в намаганні створити осередок україністики в Гарвардському Університеті. У творенні того, що тепер популярно звемо Український Гарвард, ред. Антін Драган відограв першорядну ролю.

Вдячні за його цінну підтримку, чинники ФКУ старались декілька разів огорнути його належними почестями, одначе бл. п. Антін якось завжди відхиляв від себе ті заходи. На належні йому компліменти, як і на заяви вдячности чи похвали, відповідав лагідною усмішкою, зводячи розмову на якийсь забавний жарт, бо і сенс гумору був притаманністю Драгана.

Пригадуються його кількаразові відвідини Гарвардського Університету, його участь у конференціях, нарадах, імпрезах та з'їздах ФКУ. Його виступи і промови були завжди повні віри в успіх. Його погляд був завжди спрямований не на труднощі, перешкоди, чи клопоти, що звичайно супроводять всякий добрий задум, а на можливості, на необхідності творчого розв'язування проблем, на підхожі способи підтримки складного процесу розвитку української науки на чужині; погляд, завжди спертий на переконанні, що навіть позірно недосяжне — можна осягнути.

Для того лише потрібно спільних зусиль, праці, доброго плянування, жертвенности, візії та відваги. До цього заохочував та закликав Антін Драган, як і високопоставлених професорів та громадське керівництво, так теж і фабричного робіт-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Сопрано Й. Коломиєць співає в Ню Йорку

Речі найперші — найперше. Ідете ви послухати молодої співачки з Канади, що є і членом Канадської опери вважаючи, що концерт у власній залі влаштовує Український Інститут Америки, а тут здивування і засоковчення, бо в програмці, конче англійською мовою, великими буквами заподано фірму невідомої „Мюзік енд Арт Сентер оф Ґрін Кавнті". Чому ж про це не було хоч би дещо в пресових оголошеннях чи бодай у програмках, запитують люди? Не всі ж наші люди живуть в Гантері. Чому в пресі реклямовано, що Йоганна Коломиєць виграла конкурс у Мет опері 1985 року, як, хоч і не всі, проте люди знають, що це було кілька років тому. Українській правдомовності це ніяк не відповідає.

А як оце слухачі, що не знають мов, а таких є чимало, мають дізнатись про що йдеться у піснях концерту різнонаціональних композиторів, коли немає української програмки і перекладів, принаймні заголовків? Щодо самого зіставлення програми, то молодій співачці, без більшого концертного досвіду, може притрапитись деяке переочення; але організатори імпрези мусять мати все на оці. Програма, де концерт починається Бахом, а кінчається Леґаром не легко назвати стилевим. Бо перший представник — клясичний, другий — оперети. Тому опереткову арію можна, евентуально, проспівати, як наддаток. Але опереткова арія не повинна знайтись у програмі клясичної музики.

Співачка підібрала зовсім цікаві групи пісень чужих композиторів, крім хіба української. Дивувало, що в програмі не було ні одної вдячної італійської арії чи пісні, де український голос, звичайно, так корисно підходить до тієї музики.

Однак справа вияснилася, як тільки співачка розпочала свій концерт. Зразу можна було ствердити, що в неї німецька школа співу, яка своїм „Копфштімме" (голос з голови) не багато добра чинить, коли йдеться про постановку голосу. Сопрано Й. Коломиєць має усе, що потрібне співачці до кар'єри: гарний і з'єднуючий вигляд, добрий голосовий матеріял, індивідуальність, музикальність, переконливу інтерпретацію, темперамент, глибину почувань, крім одного; правильної і, такої важливої, постановки голосу.

Голос бо її ще не пливе свобідно; він стиснений у середніх і низьких тонах. У високих тонах, де вона менше натискає на голосові струни, її тони гарні і блискучі. Загальна публіка, звичайно, цих „дрібничок" не в спромозі завважити, тим більше, що її ефектовні високі тони і чутлива інтерпретація полонять слухача. Однак голосові від цього не кращає і переважно, по не зовсім довгім часі співання такі голоси занепадають чи руйнуються. Було б дійсно шкода, якби наша молода співачка зі своїм талантом, не потрапила б вдержатись довше співаючи. Єдина тут могла б бути порада: поїхати, хоч на рік студій до справді доброї вчительки співу в Італії, щоб вона звільнила голос співачки від затиску. Славна Шварцкопф, а теж наша Іра Маланюк їздили літаком ще із віденської Штатсопери на лекції співу до Міляно.

Щодо виконання програми, то найкраще з німецьких пісень, навіть дикційно, випала Брамса „Надаремна серенада" („Ферґебліхес штендхен"). З французьких Форе „Наша любов („Нотр амур"), де леґато випало досконало. Можна сумніватись чи були аж так дуже потрібні в програмі еспанські пісні. На кожний випадок у манері виведення їх легко було схопити деякий, якби кабаретний елемент. Крім цього рухи (руки на бедра тощо) в деяких піснях, що ними співачка бажала буцім то додати більшої переконливості у виконанні пісень, не практиковані такими світочами сольоспіву, як Тебальді, Шварцкопф, Г. Прай, чи хоч би наша Руденко та інші. В концерті всі враження має дати голосова і мімічна інтерпретація.

Ми дуже любимо і шануємо музику чехів, проте вже задля хоч би їхньої вимови, не дуже оплатиться співати такі речі, як арія з „Русалки" з опери Дворжака, хоча самий спів був переконливий.

З групою українських пісень була деяка морока. Тільки рідні пісні виконувала співачка з нот. У неї чомусь майже не має українського репертуару. Проте, однак, коли може мати його П. Плішка, то Коломиєць повинна опанувати його тим більше. Те ще і доказує, що в неї немає ближчих зносин з українським Торонто. Це не гаразд. Якби там не було, рішення її співати „Віють вітри" не було найщасливішим. „Чого вода каламутна" (обі з „Наталки Полтавки") вийшла зовсім гарно. Все таки беручи всеньку програму концерту під розгляд, три речі випали вершинно: таки українська, Стеценкова (текст Шевченка) „Плавай плавай лебедонько", де співачці ще й дуже допоміг сповнений ліричного настрою, фортепіяновий супровід Т. Гринькова. Друга, це французька „Наша любов" та, мимо неприналежности до клясичного репертуару, арія з оперети Леґара „Паґаніні". З нею то саме й виринає думка, чи Коломиєць не піде радше оперетковим, як оперним шляхом.

Акомпаньямент Гринькова заслугує у цілому тільки на найвищу похвалу і признання. Ви часом забували, що це концерт співачки, а не піяніста, насолоджуючись його грою.

Закінчуючи цю оцінку надіємося, що молода співачка буде далі іти вперед на своїй мистецькій дорозі — з почуттям, що сповняє добре свій обов'язок перед українським народом, з якого вона походить.

Любов Коленська

ВИБАЧАЙТЕ, МИ ЛИШЕ ЛЮДИ...

II.

Нарешті — вони на вулиці — оподаль від перегрітого летовища, товпи людей і гамору гучномовця. Під'їжджає люксусове аквамаринової барви авто. Всідають. Мар'янка тісно горнеться до Зої, ніби їй чуже оце все розкішне багатство і від нього їй навіть лячно... Крадькома, з-під густого насипу темнорусих вій, Мар'янка спозирає крізь вікно. Авто рушає, а за ним ще біжать, вимахують на прощання руками люди із почуваннями великого благого вдоволення, — вчинити комусь добре — це напоїтись легкокрилим настроєм, це навіть трохи і милуватись ...собою.

• • •

Зоїні господарі — люди гарні. У них лиш одна невеличка хиба — надмірна балакучість. Денис Городиленко безустанно і залюбки торкався однієї теми — своєї колишньої праці у фабриці. Це ще було б нічого, але він при тому до найменших подробиць пояснював Зої кожну частинку машинерії. Галя, його дружина, майже не слухаючи його розповідей, може й тому, що їй частенько треба було їх прослухувати, вривалась у будь-яку їх частину, та розпочинала своє: і про шляхетський герб їхнього прадавнього роду, про чудові досягнення і таланти її дітей та й ще, а це вже було найдовше, про різні її кулінарні подвиги. Правда, Зої трудно було прийти до слова, але вона й не дуже намагалася, адже її цікавило тутешнє життя, таке інакше як в Україні, подекуди куди простіше, а інколи й здавалося неймовірно скомпліковане.

Заходили до Городиленків їхні приятелі і знайомі, побільше — це із-за Зої. Казали, що відколи вона приїхала, життя їх пожвавилось, стало цікавішим. А то до її приїзду засиджувалися за телевізором, з дому не виходили майже нікуди — байдужі до своїх давніх приятелів, байдужі до громадських справ. Це вже почало вкорінюватись у звичку, і пішло б своєю ходою, якби не вона, якби не Зоя... Говорили, що прокинула їх знову до життя, згуртуала знов у приязнь.

Гостювали в Городиленків довгими вечорами, не раз і поза північ. І коли Зоя розповідала їм про життя тамошнє, про Марка і таких як він, вони заслухувались, співчували їй, зближались до її жури, наче до своєї власної. Та й радились над тим, як би це Маркові можна було допомогти, щоб йому на заслання післати. Іноді запитували й про своїх родичів — чи, бува, вона про них не чула, дивились вони на Зою, ніби на незвичайну з'яву. Ні, не на з'яву, а на людину, що спрямовує їх на давню правильну дорогу, на когось, хто ріднішим бути вже не може...

Та й Зоя розпростовувала, наче, свої крила. І дивно їй було і раділа, що свобідно, без ніяких перепон може говорити українською мовою. Це було начебто чудо-чудес. Та й розцвітало щастя у її серці, коли дивилась, що Мар'янчине колись таке бліденьке личко наливалось, як рум'яноцоке яблучко.

Приходячи, приносили Зої люди різне добро; говорили, що це на „новосілля", та й потихеньку гроші їй залишали, щоб не мусіла просити їх в когось: ніби листкуючи якусь книжку, вкладали їх поміж картки, чи то під тарілку, або й під ріжок обруса. Щоб зразу вона не завважила, щоб не погнівалась...

Пройшло кілька місяців. Поміж соняшні дні втиснулися, встрянули й собі — дощ, а потім сльота. Дощ і вітер обчімхали дочиста на деревах листки, а земля тверда їжилася розколинами, що їх прорубував мороз. На кущах миготів сріблом, гойдався іній... Не знати, чи тому, що осінь, — в Городиленків хату менше і менше почало приходити людей. Траплялося навіть і таке, що зійшов день, а в їхній хаті ніхто не появлявся. Зоя не осуджувала їх, вона це розуміла, іноді навіть дивувалася, звідкіля в них досі стільки набиралося часу, щоб його співділити з нею. Адже, звісно, у них своє окреме життя. Розуміла їх і тим більше була їм вдячна.

Залишилося Зої одне — телефонічні розмови з Тетяною Біленко. Згадували вони частенько про рідний Харків, про небо понад ним, інакше як тут, згадували ще й про школу із цинобровим дахом та й про запах спілих яблук, що котились в трави по садах, говорили й про учителів своїх, правда, не одні і ті ж їх вчили, бо Тетяна старша від Зої була. Згадували вони не одних земляків... вивози і арешти — долю і недолю їх спільну жорстоку. Тоді розпливалось гостре почуття чужини, воно зникало, ніби чудодійний бальзам освячував їхню душу. Найбільше Зоя згадувала таки Марка, любов і рідність їхню, що її не вбили навіть роки розстання... Розповідала вона Тетяні про його каторгу, на якій варварські знущання зближають Маркове життя мабуть до невідкличного фіналу... Ридала Зоя, а Тетяна заспокоювала її, втишувала Зоїн біль ласкавими словами, бож і її батьки пропали на Сибірі, здавалось, льодові кучугури снігу замели їхні сліди вже навіки. Як добре Тетяна розуміла Зою навіть не тому, що з Харкова вона...

Минали дні і Зої ставало скучно вдома — одні-одним Городиленки. Вправді, зичливі вони люди, але старші вже і ніби, здається, рідні, а іноді й чужі... Не їхня це вина. Та й не лиш тому, що в хаті нудьга їй докучала, але й хотіла, заробивши, відплатитись тим, хто їй допомагав. Хоч ніхто не допоминався віддачі, ані ніколи про це не говорив. Навпаки, допитувались, чи чогось їй коли не треба... Добрі, гарні люди. Вкінці вблагала їх і знайшли для неї працю на заводі костюмів і плащів. Робота — не така трудна, лиш монотонна трохи. На сон її збирало, коли приходилось сотні ґудзиків їй пришивати до плащів.

І здавалось — усе вже попливе звичайним, спокійним руслом. Та одного дня Мар'янка принесла від учительки листа, в ньому — що, якщо Мар'янка не покине впертости своєї і не зачне вчитися англійської мови, — її виключать зі школи. І як не намагалася Зоя пояснити своїй дочці, що в цій країні мова ця конечність, — Мар'янка, досі найлагідніша либонь дитина в світі, відповіла твердо, що цього вона не зробить, мовляв, у цій країні їй можна говорити такою мовою, якою їй захочеться. Картала Зоя Мар'янку, карала, навіть перестала до неї зовсім говорити — нічого не допомагало...

А раз Мар'янка сказала Зої:

— Ти, мамо, якось тут швидше звикла, а я ні... Виглядає так, що ця чужина мені чужіша, ніж тобі. Я певна, мамо, що тато був би гордий з мене і схвалив би те, що лиш рідною мовою хочу говорити.

— Ти думаєш Мар'янко, що я уже звикла тут?... Жити якось треба...

Але Мар'янка не поступилась Зої. Заслонялася перед її словами мовчанкою і жалісно водила за Зоєю своїми бездонносиніми очима. Тому прийшов день і Мар'янку виключили зі школи.

Нажурилася Зоя, що й годі... Спати не могла, вперше прийшло до фізичної покари. Та Мар'янка на диво перемінилась у камінний камінь. Закінчилося тим, що, обійнявшись, обі заплакали. А потім одна одну потішали.

А тоді сказала Зоя:

— Ну що ж, Мар'янко, прийдеться тебе, мабуть, залишити вдень з Городиленками.

— Хіба і ти не підеш нікуди — сама без тебе, мамо я не залишуся, хоч що... Пригадуєш, вже нашого татуся забрали... А що, коли і ти не вернешся до мене? А що, якщо тебе тут хтось схопить?!

Хвала Богу, якось пощастило людям вблагати директора фабрики, щоб, доки не наладнається справа із Мар'янчиною школою, вона змогла тут перебувати. Директор, вдоволений із Зоїної праці, погодився:

— Що ж до мене, хай будь-де пересиджує, місця багато. Нікому не заважатиме. Дитини лиш жаль...

Якийсь час Зої везло. В праці здобувала чимраз кращу справність, а гурт українців, що з нею працював, — звісно ж, свої люди, — огортав її безустанним добром: цей яблуком із нею поділився, той забіг у крамницю Мар'янці молока принести, чи відвозив їх додому, коли йшли дощі. Та й хвалили, що матері і виховниці такої як Зоя, важко знайти.

Продовження буде.

Українські домовласники Ню Йорку

Українські установи, власники посілостей, такі як церкви, банки, науково-мистецькі організації, спортові та інші товариства, творять економічну підставу, на якій може розвиватися громадське життя. Але преважливим фактором і запорукою існування української громади в майбутньому є приватні власники-українці, які вже від кількох літ є об'єднані в Товариство Домовласників Ню Йорку. Об'єднує воно понад сотню членів.

Очевидно кожна українська організація дуже важлива для української спільноти. Товариство Домовласників (ТД) представляє фінансову силу, а тому, що платить високі податки, має і може мати вплив на рішення міських властей. Прикладом може бути факт, що в минулому році місто старалося заселити нашу околицю небажаним для нас і нашої громади елементом. Лише завдяки спротиву Українських Домовласників та інших американських установ на долині міста це не сталося.

Живемо в часах, коли проходять в місті зміни, які не завжди позитивно впливають на нас особисто, чи на нас, як членів громади. Тому конечним є належати до ТД, бо в „єдності сила". Зорганізованою групою ми можемо протиставитися тим силам, які негативно впливають на довкілля, в якому живемо, а також самим впливати на події, не дозволяючи іншим діяти і говорити в нашому імені.

Товариство Домовласників не лише старається допомагати своїм членам, але також фінансово піддержує установи, які дійсно сприяють культурному і економічному розвиткові українського життя. Наприклад в 1985 році ТД подарувало 1,000 дол. Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, яка потребувала допомоги після пожежі в Народному Домі.

В цьому році Управа ТД пропонує пожертвувати 1,000 дол. на будинок Українського Музею в Ню Йорку, як також 500 дол. на закуп землі для українських поселенців в Бразилії. Ці пропозиції будуть подані до затвердження членам на настутних загальних зборах Товариства Домовласників Ню Йорку, які відбудуться в неділю 23-го лютого ц.р., в год. 3-ій, в приміщенні „Самопомочі", при 98 2-га авеню в Ню Йорку.

Управа запрошує всіх членів на збори. Після зборів, як кожного року, буде традиційна перекуска.

Ярослава Геруляк
секретар

У пам'ять друга інж. В. Сушкова

Несподівано, 9-го листопада 1985 року покинув цей світ один член оселі „Золота Осінь" в Кергонксоні, св. п. інж. Володимир Сушків Залишив у незмірному смутку свою родину й мешканців оселі, для якої під час її будови посвятив багато часу і труду. З Ню Йорку, де мешкав, їздив кожного тижня до Кергонксону, щоб виконувати обов'язки скарбника й служити практичними порадами. Надзвичайно приятельський, ввічливий і учинний, був всіми поважаний і люблений. Коли покінчив усі справи, зв'язані з його довголітнім веденням підприємства висилки пачок в Україну, перенісся на постійно до Кергонксону. В міжчасі спіткало його велике нещастя: несподівано померла його дружина. Цю страту переживав дуже тяжко і це довело його до недуги, про яку ніхто, а може й сам, не знав. Мусів йти до шпиталю, де перейшов дві операції, стративши багато крови й помер несподівано для родини й друзів.

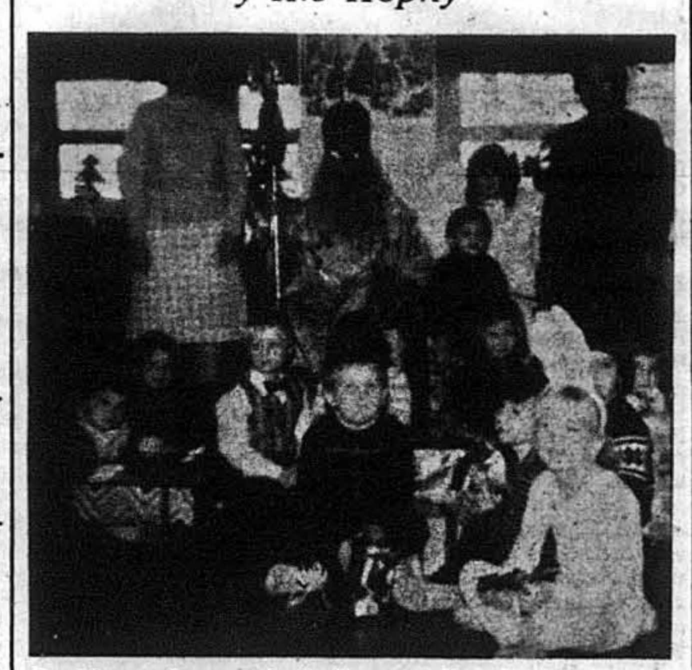
Велика страта для родини, друзів, оселі й української громади. Відійшов у вічність великий патріот, любитель пластової молоді й її добродій, для якої не жалував ні труду, ні гроші.

Покійний був між тими членами „Золотої Осені", які перші причинилися до зреалізування плянів будови цієї оселі. Відійшов у кращий світ, що не знає земських турбот.

Мгр Роман і Галя Чучкевичі

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ повідомив, що роздрібні ціни в січні цього року зменшилися на 0,7 відсотка, в порівнянні з груднем минулого року. Зменшилися в січні ціни на більшість продуктів — на м'ясо, овочі, молочні вироби, але збільшилися на каву у зв'язку з неврожаєм у Бразилії. Зменшення цін в країні зв'язано в першу чергу з падінням цін на нафту на світовому ринку.

У школі українознавства Товариства „Самопоміч" у Ню Йорку

Св. Миколай серед дітей світлички 83-го Відділу СУА в Ню Йорку; справа від нього—вчителька Е. Вацик, зліва— О. Литвин

На оголошення, що школа українознавства „Самопомочі" в Ню Йорку буде відкрита 7-го грудня 1985 р. від 9-ої год. ранку до 1-ої по полудні для батьків і зацікавлених громадян, зібралося багато гостей. Перше враження було позитивне. Новий будинок, модерний, просторий. Великі кляси, багато світла і повітря. Для верхнього одягу є шафи. Всюди чисто і спокійно.

В першій клясі учителька Леся Гой якраз вчила дітей писати букви. Діти з увагою слідкували і всі хотіли писати на таблиці. Маленька учениця гарно написала букву „ш", учителька похвалила і погладила по голівці. Усміхнена дитина сіла. Взагалі, учительки відносяться до учнів, як мами до своїх дітей. Шкода, що не всі батьки відчувають обов'язок посилати дітей до рідної школи. Бож „як Івась не навчиться, то Іван не зможе", каже наша приказка.

Другу клясу гарно веде Софія Зелик; третю клясу—учителька Ксеня Драган; четверту—учителька Дзвінка Брикович, яка саме переглядала зшитки з диктатами. Симпатична Марія Олинець, учителька п'ятої кляси, також навчає дітей співу для всіх імпрез. Аж жаль, що так мало дітей в деяких клясах. Не поможе ні церква, ні організація, якщо батько і мати не припильнують дітей. А потім пожалують, навіть дуже пожалують. Всі бо вчителі, як бачимо (а їх є 20), дуже дбають про своїх вихованків. Діти почуваються, як у рідній хаті на рідній землі.

Виклади в клясах від 8-ої до 12-ої рівняються вже до вищих студій. Дуже приємно було послухати виклад з історії України учителя Павла Дорожинського, директора школи, про українських князів. Лекція була дуже цікаво і учні слухали з великим захопленням. Це була 8-ма кляса. В 9-ій ми потрапили на виклад з літератури учительки Христі Ференцевич, яка саме пояснювала „Енеїду" Котляревського і її походження. Солідно опрацьована тема була добре подана учням.

Цікаво було послухати виклад учительки Е. Гойдиш в 9-ій клясі про українську культуру, про різного роду стилі будови церков, шпиталів, манастирів, а також про українське малярство. Велика кляса (14 дітей) з великою увагою і зацікавленням вислухала дуже цікавий і корисний виклад, який їм пригодиться в житті. Це саме можна було зауважити в клясі учителя історії О. Воробця. Велика кляса (понад 20 учнів) зацікавилася панщиною в старій Польщі. Запитанням не було кінця. Замало однієї години, але професор пообіцяв, що наступного разу продовжить цю тему. Яка була радість!

О. Кекіш провадить 12-ту клясу—українські мова та граматика. Вона так образно пояснює речення, що діти уважно слухають. Вона задає додому задачі на вільну тему, лише на одну сторінку. При виправлянні задач вчить граматику, стиль, допомагає учням вживати нові слова, а не повторювати все ті самі. Учні вчаться при тому читати, гарно вимовляти слова. Дуже цікава і корисна метода. Треба дітей призвичаїти читати по-українськи, бо не буде кому читати наші молодечі журнали.

Тарас Абрамюк дуже добре прочитав уривок із „Захара Беркута", який я йому сама вибрала. Також Борис Трохимчук гарно прочитав свою композицію на вільну веселу тему, як він вчить свого сусіда американця Лерека української мови. Загальне враження дуже позитивне. Діти здисципліновані, добре виховані, а все це заслуга української школи, учителів, батьків, бо школа не тільки навчає, але й виховує. Ми щасливі, що тут, на вільній землі, можемо вчити наших дітей молитов і рідної мови. Тепер черга за вами, батьки. Посилайте своїх дітей до нашої рідної школи!

На закінчення ми пішли до світлички і дошкілля, щоб привітати Св. Миколая. Ануж і ми щось дістанемо. До просторої гарно вдекорованої залі почали вбігати зайчики, ангелики, вишивані літочки, а за ними батьки, що їх привезли зі Св. Миколаєм. Всі діти були чемні, дістали гарні подарунки, співали, деклямували віршики. Св. Миколай мав багато роботи, запитував дітей, чи говорять і моляться по українськи і чи слухаються мами. Діти сердечно обіцяли, що будуть чемні.

Сценку гарно написав Леонід Полтава. Учителька садочку Е. Вацик, яка дуже добре веде його, вже довгі роки, а також опікунка світлички 83-го Відділу СУА І. Бадяк були вдоволені. В світличці допомагає О. Литвин. Знаменитим Св. Миколаєм був батько учениці Бродило.

Отож, батьки, посилайте дітей до рідної школи.

О. Соневицька

Відзначення роковин самостійности і соборности в Йонкерсі

Громада Йонкерсу започаткувала відзначування роковин самостійности і соборности відправою Служби Божої в намірені українського народу, яку відслужив новий парох української католицької церкви о. Тарас Галонзка, а в день 22-го січня в міській ратуші при участі чисельно зібраних громадян відбулося святочне піднесення українського прапору поруч американського і відспівання національних гимнів.

В неділю, 2-го лютого, в просторій залі дому СУМА влаштовано святочну академію з різноманітною мистецькою програмою. Розпочато академію апелем, який перевів Лев Футала, відчитанням Четвертого Універсалу і Акту Злуки Дарією Горбачевською і Катрусею Куцина. Американський і український гимни відспівав молодий оперовий співак Степан Шкафаровський.

Свято відкрив голова місцевого Відділу УККА Мирослав Климко, який коротко відмітив значення святкувань і попросив до святочного слова о. пароха Т. Галонзку, який дуже вміло насвітлив події цих історичних актів, їхнє значіння для українського народу у новій боротьбі за своє самобуття і за місце на світовій арені.

Продовжуючи програму виступив танцювальний ансамбль осередку СУМА в Йонкерсі „Чайка", який під мистецьким керівництвом Ореста Русинка виконав три танці: „Привіт", „Лебедина пісня", „На Січі".

Оперовий співак С. Шкафаровський, який приїхав в гості до родичів, прикрасив програму свята піснями: „Ой, чого ти дубе" К. Стеценка, „Бандуристе, орле сизий" муз. Я. Орлова, і піснею про отамана стрільця муз. Фроменка. Акомпаньювала на фортепіяні Дозя Сигіда. Слідувала збірна деклямація учнів школи українознавства: Ніна Барна, Леся Кацак, Христя Ковальчик та Женя Невмержицька, які віддеклямували „Радісна хвилина" В. Радзикевича. Акомпаньювала на фортепіяні Оксана Футала.

Ще раз виступив ансамбль „Чайка" бравурним „Гопаком". Оля Шкафаровська-Рудик із чуттям відрецитувала монтаж з поем Ф. Неверстюка, О. Олеся, П. Савчука, О. Рабуєнка п. н. „День злуки". На закінчення програми ще раз насолоджував присутніх на залі своїм співом С. Шкафаровський, який заспівав: „Ой, Дніпре, ти Дніпре", муз. М. Лисенка, „Ой, поле", муз. О. Барвінського та „Богданова слава" муз. Г. Китастого.

Чисельно зібрана українська громада всіх виконавців нагороджувала рясними оплесками. Закінчено це свято відспіванням спільно „Боже, вислухай благання".

М. Бурчак

Відзначення роковин державности й соборности України в Баффало

Не знаю, як малася справа відзначення цих роковин в Баффало перед приїздом так зв. нової еміграції, але за час мого перебування в Баффало, від 1950 року до сьогодні, святкування цих роковин відбувалися щороку. Відбувалися вони з різними програмами—з багатими, то менш багатими, з виступами різних промовців. Промовляли місцеві громадські діячі, промовляли і запрошені гості з-поза місцевої громади, такі як проф. Борис Мартос, ред. Іван Кедрин-Рудницький, Микола Плав'юк, проф. Іван Вовчук, ген. Петро Самутин, конгресмен Джек Кемп, д-р Едвард О'Коннор, Джек Нобел—в'язень совєтських концтаборів у роках 1945-1954, проф. Лев Добрянський, мгр Юрій Шимко, Ольга Заверуха, конгресмен Генрі Новак, Степанія Букшована. Запрошеним з-поза баффалівської української громади був і цьогорічний промовець, але про це згодом.

Почавши від 1956 року, посадник міста проголошував день 22-го січня Днем Української Незалежности. Проклямація відбувалася з відповідною церемонією, з вивішенням українського національного прапора. Після деякого часу до проклямації долучувався голова повіту Ірі. Підписанням проклямації головою повіту Ірі Едвардом Рутковським і посадником м. Баффало Джеймсом Гріффіном розпочалися і цьогорічні святкування. Підписання відбулося в присутності численної української делегації, до якої входили також і місцеві священики: о. д-р Павло Івахів, о. Мар'ян Струць і о. Володимир Вербицький. Перші два—це душпастирі церкви св. Миколая в Баффало, третій—парох церкви Матері Божої в сусідній Лакавані.

Дата підписання—22-го січня 1986 року. Того самого дня у місцевому щоденнику „Баффало Ньюз" поміщено досить обширну статтю, в якій її автор Майк Вогел заглянув на мить в історію України, і поінформував про основні святкування, намічені на неділю, 26-го січня ц.р.

Того дня в українських Церквах відслужено Служби Божі в намірені українського народу. В церкві, у якій я був присутній, Св. Літургію відслужив о. д-р Павло Івахів. Деякі організації взяли участь у Службі Божій з прапорами. О 2-ій годині по полудні в будинку Міської Управи в залі засідань Міської Ради, відбулись основні святкування роковин Державности й Соборности України при участі приблизно 200 осіб, в тому числі і представників інших національних груп.

Свято відкрила голова Відділу УККА і рівночасно голова Міжорганізаційного комітету, який займався підготовою свята Даша Процик. На програмках подано список організацій, що створили комітет, є їх 19. Презентацію прапорів (національних і організаційних) перевів представник ветеранської станиці ч. 6245 ім. Йосифа Грічка, Михайло Ліськевич. Приречення на вірність прапорові провів голова 23 станиці Українсько-Американських Ветеранів ім. Володимира Голинського, майор Мирослав Маланяк.

Молитву на початку святкувань відмовив о. д-р Павло Івахів, а на кінці о. Володимир Вербицький. Після першої молитви Михайло Петришин віддав сурмою честь полеглим героям, в тому і крутянським героям, про яких згадала Д. Процик у своєму відкритті. Після того Оля Була-Цигинка відчитала Проклямацію, що її підписали голова повіту і посадник міста. Були дві промови. Промову в англійській мові виголосив член легіслятури стейту Ню Йорк Денис Горскі, а по-українськи—автор цих рядків. Суть промови Д. Горського становило поняття свободи—свободи для одиниці і для народу. Слово „свобода" повторив він кількакратно навіть в українській мові.

В програму свята входила теж і коротка мистецька програма. Знаний на нашому терені і поза ним скрипаль Григорій Доценко відтворив на скрипці декілька українських мелодій (власного, мабуть, аранжування), з грою на бандурах виступили дві молоденькі сестри Ляриса і Мирося Михаськів, а хор ОЖОЧСУ „Мрія" під керівництвом Наталії Бабицької відспівав дві пісні і закінчив свято українським національним гимном, що його підхопили всі присутні.

Михайло Лоза

Над могилою...

(Закінчення зі стор. 2)

ника, „сірого" громадянина. Спалахував, кладений редактором „Свободи" вогонь захвату, посвяти і щедрости. І дивно, не раз той „сірий" українець випереджував своєю жертвенністю та довірям навіть наше громадсько-політичне керівництво, яке заабсорбоване своїми власними периферійними акціями, не зуміло зрозуміти важливости загальнонаціональної кампанії, важливости ролі науки, яка відограє чималу ролю в боротьбі за волю і славу, а то й життя нації.

Хто з нас не пам'ятає отого Драганового „рахунку вниз" у багатьох числах, ним редагованого щоденника? Майже щоденно появлялась на першій сторінці газети — „Рахунок вниз", де подавалось звідомлення про нові грошові надходження до ФКУ, які кожночасно обнижували потрібну ще суму для підставових фондів на творення українських катедр і українознавчого інституту в Гарварді. І хоч, якщо йшлось про цифри необхідні для осягнення мети, це був „рахунок вниз", одначе в фактичному значенні, це був рахунок угору. Редактор, пророкуючи успіх гарвардської справи, досягнув висот. Своїми крусадами він став непересічною незабутньою людиною. Людиною високої духовости.

Високу духовість людини визначує не так її ельоквентність і спроможність орудувати добірним аргументом, хоч цього не бракувало А. Драганові, не так ясність думки, хоч у бл. п. Антона не бракувало вміння аналізувати й робити практичні висновки; на вищий рівень людини вказує багатство її любови.

Драган любив гарячо, а навіть пристрасно, Україну. Оту там тепер поневолену; любив українців тут на чужині в їх намаганнях помогти Україні. Він любив усе, що українське; все що спрямоване для добра України; любив свій нарід щирою, незгасаючою, терпеливою любов'ю. З тієї його любови, виникали ті кожноденні довгі години його труду впродовж багатьох років.

Мене післано з Кембриджу, щоб бути учасниками похорону бл. п. Антона, з дорученням свідчити про дотик Драганової любови. Щоб, вклоняючись Господеві, подякувати Всевишньому від усього українського гарвардського середовища за бл. п. Антона Драгана, за його сповнені любов'ю труди.

Не раз дивуюсь, як спостерігаю стільки ідеалізму серед найнмолодших співпрацівників і студентів у Гарварді, як Ольга Андрієвська, Леонід Герець, Марта Базюк, Оксана Процик, Борис Гудзяк та десяток інших. Ідеалізм і завзяття в намаганні помогти Україні. Звідки той ідеалізм у тих людей молодшої генерації? Починаю розуміти. Це теж наслідок дотику Драганової любови, хоч ці молодші люди його й не знали особисто і не зустрічались з ним віч-на-віч. Одначе любов не знає меж, вона передається з покоління в покоління. Любов живить, оновлює, творить, захоплює.

Не є найважливішим те, щоб ім'я людини — діяча — визначного громадянина попало на сторінки історії, а превважливим є, щоб любов тієї людини діткнула її довкілля. Своїм словом, своїм служінням і прикладом жертвенної працьовитости, своїм життям, керованим любов'ю до України, бл. п. ред. Антін Драган діткнув багато людських сердець, запалюючи їх до чину, до творення всенародного добра.

Відбулося...

(Закінчення зі стор. 1)

річні свідоцтва й свідоцтва кінцевих іспитів; видано чотири числа журналу „Рідна Школа", одне з них присвячено 50-річчю смерти найвидатнішого історика України проф. Михайла Грушевського, а друге — в перше 30-річчя існування Шкільної Ради; появилося три видання сторінок культури української мови „Мова про мову" при щоденнику „Свобода".

Широко й докладно обговорювано питання підручників і вишкіл молодих учителів. Раніше вже обговорювалися ці питання, про них також пишеться в журналах та в українській пресі, де було неодноразово підкреслено, що нові обставини викликають нові проблеми в шкільниицтві й вимагають завчасного приготування до цих проблем. Головною з цих проблем є справа нових підручників, достосованих до теперішнього стану в українському шкільництві й відповідно методично опрацьовані. Тепер до шкіл українознавства приходить учень, який лише дещо розуміє й дещо може сказати по-українському. Тому потрібні нові підручники майже для всіх кляс. Були роблені заходи про видання читанки для 2-го року навчання, опрацювання вправ для 3-го року і 4-го року; робилися також заходи для опрацювання підручника з української мови для середніх кляс, одначе конкретних наслідків ще нема, бо для здійснення цих плянів потрібно фахових людей, що знають обставини в сьогоднішньому рідному шкільництві.

Друга головна проблема — це теперішні вчителі в школах, молоді й багатонадійні, але без вистачального досвіду. Тому Шкільна Рада намагається школити молодших учителів — майбутність українського шкільництва. На вишкіл учителів і на опрацьовання й видання нових підручників потрібні фонди.

Засіданняк одобрило видання „Слово о полку Ігоревї" для шкіл українознавства та „Економічну географію", бо на ці видання існує частинна фінансова оплата.

Вирішено також видати нові дипломи в цьому шкільному році для випускників одинадцяти чи дванадцятирічних наших шкіл. На засіданні було також підкреслено вживати в усіх школах однакові оцінки, які були подані в Обіжнику ч. 7 Шкільної Ради з 31-го серпня 1984, а також дотримуватися приписів щодо кінцевих іспитів, поданих в окремому правильнику.

Голова ради поінформував про те, що інж. Михайло Герець, представник Шкільної Ради, погодився взяти знову на себе відповідальність у справі переведення іспитів з української мови („ріджентс")в стейті Ню Йорку.

Пленарне засідання також постановило відбути чергові Загальні збори Шкільної Ради 14-15-го червня ц.р., а якщо в цих датах неможливо, то в днях 28-29 червня, у Фишер коледжі, біля Рочестеру, Н.Й.

Загальні збори Шкільної Ради усталено на дні 27-го і 28-го червня 1986 року.

День Української Незалежности в Голливуді

26-го січня цього року відбулось відзначення української Соборности і Незалежности, в залі УКЦентру в Голливуді, Фльорида.

Після відспівання американського гимну, свято відкрив голова місцевого Відділу УККА В. Хомяк. Святочну доповідь виголосив М. Яремко. В своєму рефераті він підкреслив спонтанне відродження української нації перед і під час Першої світової війни, по довгій нарузі московського панування і терору.

Відомий на цьому терені піяніст мґр Б. Сперкач виконав з великим почуттям фортепіяновий твір „Золоті ворота". Проф. В. Тритяк вперше виконав на чельо прекрасну власну композицію під наголовком „Думка-Шумка".

В склад святочної програми входили дві декламації: „Крути" В. Яніва у виконанні знаменитої декляматорки Н. Мудрейко, і „4-ий Універсал", що бездоганно виконав М. Курман.

Хор Українського Центру під умілою довголітньою диригентурою М. Івашка виконав п'ять пісень: „Вкраїно Мати", муз. К. Стеценка, сл. С. Черкасенка-Д. Петрівського, „Грай, бандуро, грай", муз. І. Шамо, сл. Д. Луценка; „Виростеш ти, сину", муз. М. П. Майбороди, сл. В. Симоненка, зі сольоспівом І. Малаховського; „Живи, Україно", муз. М. Гайворонського, сл. О. Олеся; „Засяло сонце золоте", муз. І. Недільського, сл. С. Пелипенка.

Хор зробив дуже миле враження не тільки гарним виконанням пісень, але також гарними новими одностроями хористок. Свято закінчено українським національним гимном.

У середу, 22-го січня о. Б. Скасків відправив торжественну Службу Божу при численній участі української громади на Маямі Біч, та виголосив зворушливу і патріотичну проповідь. Отець вміло нав'язав проголошення самостійности із надією на скоре офіційне проголошення патріярхату та з 1000-літтям Хрищення Руси-України.

ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ Джансон енд Джансон запропонувала нагороду у висоті 100,000 дол. тому, хто повідомить або наведе на слід, що приведе до арешту злочинців, які затроїли ціянкалієм капсулки Тайленолу. ФБІ повідомило, що пошуки злочинців є першочерговим завданням його аґентів.

Д-р С. Кочій...

(Закінчення зі стор. 1)

основником духової оркестри, а також секретарем 221-го Відділу УНС, Братства св. Стефана.

В 1934 році став головою Комітету будови цілоденної парафіяльної школи св. Отця Миколая, а скарбником того Комітету був о. Амврозій Сенишин, ЧСВВ (пізніший митрополит). Між іншим д-р Кочій подарував для цієї школи свою бібліотеку. В 1952 році, став він також членом комітету для будови нової школи, а потім парафіяльного дому.

В 1941 році, д-р Кочій був вибраний головою світського комітету для організування Евхаристійного Конґресу Східніх Обрядів, на якому виголосив промову від мирян.

Д-р Кочій написав дещо про минуле укранської католицької парафії і громади і помістив це в „Українському Житті" в роках 1961-62, з нагоди інтронізації Єпископа Ярослава Ґабра. Він був одним із членів-основників релігійного товариства Пресвятого Імени та належить до Лицарів Колюмба. Був делеґований вітати від мирян Патріярха Йосифа та інших високих достойників Церкви.

По заснуванні УЛТПА в Чикаґо, д-р Кочій був довголітнім членом управи, членом статутової комісії, як теж виконував протягом багатьох років обов'язки адміністратора „Лікарського Вісника". УЛТПА відзначило його за це поченою грамотою.

Д-р Кочій був одружений з українкою Евдокією Будник, а після її смерти одружився вдруге з ідейною пластункою Стефанією Костів. Обоє вони щедро жертвують на церковні і народні цілі, а останньо, на храмовому святі, зложили 3,000 дол. на виховання нових українських священиків.

У так коротких словах трудно описати життьовий шлях д-ра Кочія і його великий вклад праці для парафії св. Отця Миколая і української громади протягом його 73-літнього перебування в Чикаґо. Дійсно можна сказати, що д-р Кочій є людиною гідною наслідування.

За збереження українського „Я"

Одною з найбільш болючих справ, що з нею українці зустрічаються у вільному світі, це елементарне незнання, а то й фальшиві погляди на Україну, її назву її землі й нарід, на її мову, культуру й страдницьке її минуле. Хоч би тут в Америці, на кожному кроці ми зустрічаємось з неправдивими, а часто й образливими інформаціями про Україну і її населення, головно ж під впливом совєтської „наукової" пропаґанди, яка за всяку ціну намагається стерти з лиця землі все те, що українське.

Це явище відчули деякі провідні особи українського суспільства тут в Америці і тому при кінці 1981 року вони створили ініціятивну групу для заснування організації для успішного поборювання неправдивих, а часто й зумисно викривлених довідок про Україну та її історію в американських шкільних підручниках, енциклопедіях, ба навіть в американській науковій літературі. Так постав Комітет „Спадщина", в якому беруть участь численні українські організації, під головуванням Зорі Малаховської.

Своїм завданням Комітет „Спадщина" поставив — поправляти неправдиві та фальшиві інформації про Україну й її нарід в американських виховних і наукових публікаціях. Щоб успішніше провести намічену кампанію проти знеславлювання України й української історії, Комітет „Спадщина" відтак приєднався і став складовою частиною Науково-Дослідного Товариства Української Термінології в Ню Йорку, щоб спільними силами продовжувати намічену працю. Ось так і постало об'єднане Науково-дослідне Т-во Української Термінології і Культурної Спадщини.

Відділ Культурної Спадщини має на меті сказати світові: Хто ми і яке наше минуле, хто були наші предки і звідкіля вони взялися, які землі наші предки займали, про походження назви „Русь" і як її змінено на „Україна", про походження й окремішність української мови, про українську культуру і її давність, довести, що утотожнення України з Росією — це знеславлювання і зневага для кожного вільного українця.

В основу своєї нелегкої і затяжної праці Відділ Культурної Спадщини поставив вправлення невірних чи викривлених інформацій про Україну й український нарід в шкільних підручниках американських початкових, середніх і високих шкіл. Для цього потрібний основний англомовний інформативний довідник, в якому були б відмічені конкретні помилки чи невірні дані про Україну у згаданих підручниках та подані відповідні інформації, обґрунтовані на авторитетних джерелах.

Праця над оформленням довідника, що його остаточно має перевірити і в разі потреби доповнити Український Науковий Інститут Гарвардського університету, вже на викінчені. Однак сама публікація цього інформативного довідника та його розповсюдження по багаточисленних американських школах вимагає не малих коштів. Тому всі українці повинні підтримати цей шляхетний проєкт Відділу Культурної Спадщини не тільки морально, але передусім матеріяльно, щоб покінчити з утотожненням українців з росіянами та виказати, що Україна це не частина Росії, а окрема держава, насильно загарбана большевиками.

Справа дуже важлива і вона наглить, бо вона стосується нашого майбутнього — бути чи не бути! Тож вона повинна лежати нам усім на серці. Тому своєю співпрацею та щедрими датками допоможім Відділові Культурної Спадщини при Науково-Дослідному Т-ві Української Термінології здійснити це шляхетне й далекосяжне завдання.

о.А. Пекар, ЧСВВ.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплянowані такі турніри:

4-6-го липня — УСЦАК-Схід
9-10-го серпня — Подвійні гри
29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
4-5-го жовтня — КЛК.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го ЛЮТОГО 1986 р.

Трой, Н. Й. Звичайні річні збори Б-ва св. Миколая 191-го Відд., о год. 3-ій по пол. в церковній залі, 459 Друга вул. Буде вибір Управи на 1986 р. По зборах відбудуться місячні на яких буде вибір делеґатів і заступників на 31-шу Конвенцію УНС. — Р. Гарасимяк, гол., В. Колодій, секр.

Піттсбурґ, Па. Річні загальні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 96-го Відд., о год. 4-ій по пол. в церковній залі при 7-ій вул. С. С. На порядку: вибір нової Управи на 1986 р. та вибір делеґата і заступника на 31-шу Конвенцію УНС. Присутність членів обов'язкова. — О. Полатайко, рек. секр.

П'ЯТНИЦЯ, 28-го ЛЮТОГО 1986 р.

Парма, Огайо. Річні загальні збори Т-ва ім. Сірого Лева 222 Відд., о год. 7-ій веч. в пластовій домівці в Пармі, Огайо. Проситься всіх членів прибути на збори, вислухати звітів Управи та вибрати нову Управу на 1986 р. Після річних зборів відбудуться місячні для вибору делеґата і заступника на 31-шу Конвенцію УНС. — Управа.

НЕДІЛЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1986 р.

Чикаґо, Іпл. Річні збори Б-ва св. Юрія 379-го Відд., о год. 1-ій по пол. в ШУЦентрі, 845 Вестерн Авеню в Чикаґо, Ілл. На порядку нарад: звіти за минулий рік та вибір делеґатів і заступників на 31-шу Конвенцію УНС. Проситься членів взяти участь у цих зборах та вирівняти вкладки. — В. Семків, секр.

Чикаґо, Ілл. Річні збори 125-го Відд. С-ва Благовіщення, о год. 12-ій дня в залі УКЦеркви св. Йосифа при 5000 Н. Камберланд Авеню. На порядку нарад — перегляд діяльности та познайомлення з новими членами. По зборах відбудеться вибір делеґатів і заступників на 31-шу Конвенцію УНС. Проситься членство прибути на ці збори. — Л. Паньків, гол., Ґ. Пашен, секр.

Балтімор, Мд. Річні збори Б-ва Пресв. Тройці 320-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі Клюбу Українських Сеньйорів при 3100 Ок Донепс вул. в Балтиморі, Мд. На порядку: звіти Управи і К. Комісії, дискусія, вибір Управи і К. Комісії на 1986 р. Після річних зборів відбудуться місячні для вибору 2-ох делеґатів і їх заступників на 31 Конвенцію УНС. Проситься всіх членів прибути. — П. Фенчак, гол., Ів. Малко, секр.

Лорейн, Огайо. Загальні збори 233-го Відд., о год. 4-ій по пол. в залі будинку УНДому. На порядку нарад: вибір керівних органів Відд. на 1986 р. та делеґатів і заступників на 31 Конвенцію УНС. Після зборів — перекуска. Проситься членів прибути на збори. — Ст. Ганчарик, гол., Тетяна Сілецька, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1986 р.

Чикаґо, Ілл. Звичайні загальні збори Пластового Відділу ч. 472, о год. 12:30 по пол. в приміщенні Пластового Дому ч. 2124 Вест Чикаґо Авеню, Чикаґо, Ілл. На порядку: звіти Управи і К. Комісії, вибір нової Управи. Після річних зборів відбудуться звичайні для вибору делеґата і заступника на 31-шу Конвенцію УНС. Проситься членів прибути. — В. Литвин, предс., Стефанія Кочій, секр.